

Minister Klimatu i Środowiska

DOP-WŚ.0500.21.2026.ML
4288645.17389175.14196793
Warszawa, 08-04-2026

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr K10INT15972 pana Posła Michała Połuboczka w sprawie zasad ochrony gatunkowej ptaków w Polsce oraz jej skutków dla rolnictwa i gospodarki, przedstawiam następujące informacje.

W latach 2015-2025 nie zwiększyła się liczba chronionych gatunków ptaków w Polsce, w rozumieniu liczby gatunków wymienionych w załącznikach do Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2016 poz. 2183). Niemniej jednak należy zauważyć, że wszystkie gatunki ptaków, występujące naturalnie na terenie Unii Europejskiej są chronione na mocy prawa wspólnotowego. Wymienione są one w Dyrektywie Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa – dalej „Dyrektywa Ptasia”, gdzie część gatunków występuje w załączniku I, dotyczącym gatunków objętych szczególną ochroną, w stosunku do których koniecznym jest wyznaczenie specjalnych obszarów ochrony ich siedlisk. Gatunki w stosunku do których została dopuszczona możliwość pozyskania łowieckiego zostały określone w załączniku II. Niezależnie od faktu, w którym załączniku zostały uwzględnione poszczególne gatunki, i czy w ogóle zostały one w nich uwzględnione, w stosunku do wszystkich ptaków naturalnie występujących na terenie UE, Państwa Członkowskie zobowiązane są wdrożyć system zakazów określony w art. 5 Dyrektywy Ptasiej (m.in. zakaz umyślnego zabijania lub chwytania jakimikolwiek metodami, zakaz umyślnego płoszenia ptaków, szczególnie w okresie lęgowym i wychowu młodych, jeśli mogłoby to mieć znaczenie w odniesieniu do celów dyrektywy).

Stan dzikich gatunków ptaków jest oceniany m.in. na podstawie danych z państwowego monitoringu środowiska prowadzonego przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. Dane pozyskiwane w ramach tego monitoringu, a także z innych dostępnych źródeł, stanowią podstawę do opracowania sprawozdania sporządzanego zgodnie z art. 12 dyrektywy ptasiej zawierającego informacje na temat liczebności gatunków ptaków oraz trendów w ich populacji. Sprawozdania z art. 12 są przekazywane Komisji Europejskiej i publikowane pod adresem: <https://nature-art12.eionet.europa.eu/article12/>.

Ocena stanu gatunków dokonywana na potrzeby sprawozdania z art. 12 dyrektywy ptasiej odbywa się na podstawie szczegółowych kryteriów ustalonych i uzgodnionych przez państwa unijne i Europejską Agencję Ochrony Środowiska.

Z dniem 2 stycznia 2026 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 22 września 2025 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ustalenia listy gatunków zwierząt łownych (Dz. U. poz. 1286), skreślające z listy gatunków łownych pięć gatunków ptaków: jarzabka, głowienkę, czernicę, słonkę i łyskę. Zgodnie z opinią Państwowej Rady

Ochrony Przyrody, bezpośrednim skutkiem wejścia w życie ww. rozporządzenia jest objęcie przedmiotowych gatunków ptaków ochroną gatunkową ścisłą w związku z brzmieniem zbiorczego punktu 479 załącznika nr 1 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2022 r. poz. 2380). Należy podkreślić, że żaden z ww. gatunków ptaków nie ma wpływu na gospodarkę rolną, leśną lub rybacką.

Dodatkowo informuję, że resort środowiska nie prowadzi rejestru szkód powodowanych przez dzikie ptaki, ponieważ z tego tytułu nie wypłaca się odszkodowań.

Odnosząc się do ostatniego pytania, zwracam uwagę na art. 57 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2026 r. poz. 13) zgodnie z którym, w przypadku gatunków zagrożonych wyginięciem, Generalny Dyrektor Ochrony Przyrody może sporządzać krajowe programy ochrony takich gatunków. W chwili obecnej obowiązuje pięć programów dotyczących ptaków:

- Krajowy program ochrony kulika wielkiego - przyjęty 18 grudnia 2018 r.
- Krajowy program ochrony dubelta - przyjęty 2 marca 2017 r.
- Krajowy program ochrony orlika krzykliwego w Polsce - przyjęty 4 marca 2016 r.
- Krajowy program ochrony orlika grubodziobego - przyjęty 20 sierpnia 2015 r.
- Krajowy program ochrony błotniaka łąkowego - przyjęty 20 sierpnia 2015 r.

Ministerstwo stale współpracuje z Państwową Radą Ochrony Przyrody a ponadto w trybie ciągłym spotyka się z przedstawicielami różnych grup społecznych, w tym z naukowcami, reprezentantami organizacji społecznych i przedstawicielem wszelkich grup zawodowych. Jesteśmy też członkiem kilkudziesięciu globalnych, regionalnych i bilateralnych umów międzynarodowych dotyczących wszelkich aspektów ochrony środowiska.

Podsumowując, ochrona krajowej awifauny odbywa się na wielu płaszczyznach, jest realizowana przez wiele podmiotów na mocy obowiązującego prawa krajowego, unijnego i międzynarodowego. Natomiast nie istnieje zbiorczy dokument, który można by nazwać krajowym programem ochrony ptaków i nie jest planowane rozpoczęcie prac nad opracowaniem takiego dokumentu w najbliższych latach.

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Mikołaj Dorożala
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych, KPRM.